

MUZEJ GRADA ZAGREBA

1. SKUPLJANJE GRAĐE

Otkupom i darovanjem Muzej je prikupio 406 predmeta različite provenijencije i datacije te oko 10.000 fotografija i negativa - dar zagrebačkog fotografa Šime Radovića.

Posebice ističemo popunu: zbirke tekstila sa 26 predmeta (suknje, šalovi, košulje, kravate, šeširi i dr.); zbirke slikarstva (crteži, akvareli ulja) sa 5 predmeta; sakralnih predmeta - molitvenika, vjerskih obrednika, svetih sličica (na hrvatskom, talijanskom, hebrejskom i njemačkom jeziku između 1794. i 1934.); značaka, medalja, novca gramofonskih ploča, fotoaparata. Značajnim držimo poklon spomen-ploče Jurja Draškovića iz 1669. godine iz crkve sv. Trojstva u sklopu samostana Klarisa, Opatička 20, te nabavu pet arhitektonskih fragmenata sa Zagrebačke katedrale (baldahine, kapitela, izljeva za vodu, fijale).

Skupljanjem smo građe zadovoljni kako njezinom kulturno-povijesnom tako i umjetničkom vrijednošću, jer, osim otkupa, bilo je doista vrijednih i velikih donacija. Isto smo tako zadovoljni i brojem prikupljenih predmeta. Ovakva dinamika osigurat će u budućnosti znatan porast kvantitete i kvalitete fundusa Muzeja, osobito kada još pridodamo i znatan broj arheoloških nalaza koji ovdje nisu uključeni. Napominjem da je Muzej grada Zagreba tijekom 1993. godine osnovao arheološku zbirku u kojoj je do sada inventirano 366 predmeta pronađenih na lokalitetu Muzeja grada Zagreba.

2. ČUVANJE I ZAŠTITA

Pripremajući se za novi stalni postav Muzej posebnu pozornost pridaje zaštiti, odnosno restauraciji i konzervaciji muzejske građe. Osim vlastite radionice Muzej grada Zagreba angažirao je i druge radionice, odnosno ugledne hrvatske restauratore i konzervatore.

Ukupno je restaurirano i konzervirano 510 predmeta iz svih zbirki Muzeja, a u prvom redu onih koji su planirani za stalni postav: slika, namještaja, kamenih i drvenih skulptura, predmeta od metala, papira, tekstila. Posebice ističemo konzervatorsko-restauratorski zahvat u stanu arhitekta Viktora Kovačića (restauratorica mr. Irena Medić) na reljefnim orijentalnim tapetama kao i na predmetima i dokumentima osobne uporabe V. Kovačića.

3. DOKUMENTACIJA

Muzejsku građu još obrađujemo na klasičan način, osim što smo dio građe upisali u PC. Razlozi zato su poznati.

Međutim, Muzej grada Zagreba u najskorije će vrijeme, dakle već 1995. godine, preseljenjem u nove prostore i zapošljavanjem kustosa informatičara, prihvatiti jedan

od ponuđenih softwera i krenuti u kompjutorsku obradu muzejske građe. Pretpostavke za to su stvorene. Tijekom 1995. godine zadovoljit ćemo osnovne potrebe za PC-ima, dio osoblja je educiran i služi se PC-ima, a drugi će se educirati na samim programima uza stručnu osobu. Cilj nam je interno umrežavanje. Dakle, na klasičan način tijekom 1994. godine obrađena su 1484 predmeta.

Muzej grada Zagreba posjeduje povijesnu i tekuću fototeku. Tijekom 1994. u fototeku je otkupom i darovima pristiglo oko 10.000 fotografija i negativa - cjelokupni životni opus - rad zagrebačkog fotoreportera i novinara Šime Radovčića te 15 fotografija objekata arh. Fischera (foto: Firšt, Zagreb, 1923.).

Inventirano je i stručno opremljeno 170 fotografija i negativa te oko 500 jedinica iz fundusa fototeke za projekt stalnog postava.

Dijateka je povećana za 12 jedinica - stan arh. V. Kovačića

Videoteka za 3 filma: o arheološkim istraživanjima, izložbi "Zagreb prije Zagreba", te procesu obnove spomeničkoga kompleksa Muzeja grada Zagreba.

Hemeroteka je popunjena za otprilike 1000 jedinica.

Planoteka je popunjena sa 18 listova (karte Zagreba)

4. BIBLIOTEKA

Iščekujući preseljenje biblioteke u nove prostore, započeli smo pripreme odnosno reviziju fonda koju ćemo obaviti tijekom 1995. godine.

Kupnjom, razmjenom i poklonima povećan je fond biblioteke za 214 primjerka. Tijekom 1994. inventirano je 157 primjeraka knjiga, zbornika, časopisa...

Restaurirano je 46 knjiga - pripreme za stalni izložbeni postav.

Nakon revizije fonda očekujemo znatan otpis, stoga ćemo tijekom 1995. godine značajnije povećati nabavu.

5. STALNI POSTAV

Jedan od osnovnih programskih zadataka i ciljeva Muzeja grada Zagreba za 1994. godinu bio je izrada scenarija i projekta stalnog postava. Smatramo da smo taj zadatak u cijelosti i visokostručno izveli. Da bismo to postigli, potrebno je bilo obraditi 2582 predmeta temeljem posebnog upitnika koji smo sami koncipirali.

Determiniranje, inventiranje, reinventiranje, atribuiranje, stručna i znanstvena obrada predmeta i tema, dakle, cjelovita obrada zahtijevala je metodološki različite pristupe kako bi za svaki predmet, skupinu ili temu postojalo relevantno objašnjenje za uvrštavanje u stalni postav. Na taj način razrađene su 43 osnovne teme stalnog

postava i izrađen njegov scenarij koji je bio temeljnica za izradu idejnog, a potom izvedbenog projekta.

Voditelj projekta: Vinko Ivić, ravnatelj.

Voditelj stručnog projekta i autor koncepcije stalnog postava: Nada Premerl, muzejski savjetnik.

Razrada scenarija stalnog postava: Nada Premerl, muzejski savjetnik, Željka Kolveshi, Ivan Ružić, Slavko Šterk.

Obrada muzejskih predmeta: Branko Čeran, Željka Kolveshi, Ivan Ružić, Slavko Šterk, Zdenko Kuzmić, Vjeročka Rukavina, dr. Agneza Szabo, Želimir Škoberne.

Projektant: Željko Kovačić, dipl. ing. arh.

Dakle, više ili manje svi stručnjaci Muzeja grada Zagreba sudjelovali su u njegovoj kreaciji. Sada očekujemo završetak građevinske sanacije i restauracije objekta kako bismo mogli realizirati postav.

Osim rada na stalnom postavu Muzeja, želimo posebno istaknuti da smo nakon duže vremena uredili "stan" poznatoga hrvatskog arhitekta Viktora Kovačića i otvorili ga za javnost u povodu njegove obljetnice rođenja i smrti.

Muzejska savjetnica Nada Premerl uspjela je rekonstruirati za stalni postav, odnosno vratiti izvorno stanje poznato na temelju fotografija i dokumentacije. Stan je otvoren za javnost 16. studenog 1994. godine i odmah je pobudio veliko zanimanje posjetitelja i medija. Projekt uređenja stana još nije završen.

7. STRUČNI RAD

Premda je stručni rad djelatnika Muzeja grada Zagreba bio vezan najvećim dijelom uz izradu stalnog postava, stručnjaci Muzeja tijekom godine radili su i na drugim temama po programu Muzeja ili u suradnji s drugim ustanovama.

Posudba predmeta, pisanje kataloških jedinica i stručna pomoć za izložbe:

- "Zagreb star, lijep i živ" (Umjetnički paviljon)
- "Insignije banske časti" (Hrvatski povijesni muzej)
- "Zagreb na katastarskim zemljovidima" (Umjetnički paviljon)
- "Zagrebačke uspomene" (Etnografski muzej)
- "Gornji grad i mi" (Muzejski galerijski centar)
- izložba ambalaže u Gospodarskoj komori Zagreba
- "Crkve i kapele u sesvetskom prigorju"
- "Udruga frizera" (Muzej za umjetnost i obrt)

Sudjelovanje na kongresima i seminarima:

- sudjelovanje na međunarodnom kolokviju (Ž. Kolveshi): "Kakve su perspektive za povijesne muzeje u Europi", Pariz, 4-6. svibnja 1994.

Ekspertize:

- 27 ekspertiza različitih muzejskih predmeta (u prvom redu za otkup)

Stručna putovanja:

- Prag, 5. - 8. svibnja 1994. godine (Češka)
- posjet kartuziji Pleterje i cistercitskom samostanu u Kostanjevici (Slovenija).

Stručni skupovi i seminari:

- u povodu 900. obljetnice Zagrebačke nadbiskupije i grada Zagreba (sudjelovanje dr. Agneza Szabo, muzejski savjetnik)
- znanstveni skup: Viktor Kovačić i njegovo djelo (sudjelovanje Nada Premerl, muzejski savjetnik)
- tečaj "Čuvanje muzejskih zbirki - uvod u preventivnu zaštitu" (nazočnost kustosa).

Publicistička djelatnost:

- "Prapovijest na Žumberku" (Želimir Škoberne za "Žumberački krijes")
- za časopis "Informatica muzeologica" dva teksta s osvrtom na međunarodne skupove: U Londonu travnja 1993. - "Reflecting Cities"; U Parizu svibnja 1994 "Kakve su perspektive za povijesne muzeje u Europi" (Željka Kolveshi)
- 130 godina sajmovanja u Zagrebu (dr. Agneza Szabo)
- "Željezno doba" i "Uvod" za katalog izložbe "Zagreb prije Zagreba" (Želimir Škoberne)

7. ZNANSTVENI RAD

- "Stan arhitekta Viktora Kovačića kao primjer stila i intimnosti prostora", Nada Premerl, muzejski savjetnik
- "Svećenstvo Zagrebačke nadbiskupije i Hrvatski narodni preporod (1835-1848)", dr. Agneza Szabo, muzejski savjetnik
- "Liječnici i hrvatske središnje preporodne institucije u Zagrebu (1835-1848)", dr. Agneza Szabo, muzejski savjetnik

8. IZLOŽBENA DJELATNOST

- "Zagreb star, lijep i živ", Umjetnički paviljon 9. siječnja - 13. veljače 1994, u povodu 900. obljetnice u suradnji s Gradskim poglavarstvom - Gradskim sekretarijatom za planiranje razvoja i zaštitu čovjekova okoliša
- "Uskrs na razglednicama", knjižnica "Vladimir Nazor"
- Izložba ratnih fotografija - obljetnica oslobođenja Miljevaca, Društveni dom, Kaptol 27
- "130 godina sajmovanja u Zagrebu", Zagrebački velesajam
- "Mojih prvih 900 godina" - XV gimnazija Jordanovac
- "Božićna i novogodišnja čestitka", Centar za kulturu Susedgrad (Galerija IDEALNI GRAD)
- "Zagreb prije Zagreba", Muzej grada Zagreba

9. IZDAVAČKA DJELATNOST

- deplijan "Zagreb, star, lijep i živ" (Nada Premerl)
- deplijan "Mojih prvih 900 godina" (Ivan Ružić)
- knjiga "Zagrebačke ulice" u suradnji s nakladom ZADRO (Ivan Ružić)
- katalog - publikacija: "130 godina sajmovanja u Zagrebu" (Agneza Szabo)
- katalog - publikacija: "Zagreb prije Zagreba" - arheološka baština Zagreba od pretpovijesti do osnutka biskupije (u tisku) (Želimir Škoberne)
- deplijan, "Stan arhitekta Viktora Kovačića" (autor Nada Premerl)
- zbornik "Iz starog i novog Zagreba" (u pripremi)
- fotomonografija "Vladimir Horvat - zagrebački kroničar vremena, autor Zdenko Kuzmić".

10. EDUKATIVNA DJELATNOST I PUBLIC RELATIONS

Pedagoška aktivnost nije mogla biti razvijena u samom muzeju zbog nedostatka prostora za takve aktivnosti. Međutim, izložbama i predavanjima izvan muzeja (u školama, domovima, klubovima, knjižnicama...) pokušali smo kompenzirati tu aktivnost. Svi stručnjaci Muzeja grada Zagreba bili su tijekom 1994. godine nazočni na svim medijima (TV, radio, tisak) i sudjelovali u mnogim programima.

Već u povodu prve izložbe u siječnju 1994. (Zagreb star, lijep i živ), prof. Nada Premerl, sudjelovala je u emisiji uživo KULTURA na OTV-u, a potom je u radio-emisijama govorila o predmetima Muzeja grada Zagreba.

U povodu Dana muzeja Željka Kolveshi, viši kustos, nastupila je također na OTV-u u emisiji HLADIJATOR govoreći o predmetima iz fundusa Muzeja grada Zagreba.

U povodu obnove i otvorenja stana Viktora Kovačića ravnatelj Muzeja prof. Vinko Ivić i prof. Nada Premerl, muzejski savjetnik, dali su intervju za HRT3 za Zagrebačku panoramu.

Za HRT1 "Dobro jutro Hrvatska" prof. Nada Premerl imala je stručno vodstvo po stanu Viktora Kovačića.

Ravnatelj Muzeja Vinko Ivić u više je navrata govorio o programu obnove Muzeja grada Zagreba ("Ekran bez okvira", "Kulturni krajolik").

Kustosica Vjeročka Rukavina snimila je dva priloga za emisiju "Blagovanje - radovanje".

Viši kustos Želimir Škoberne govorio je o izložbi "Zagreb prije Zagreba".

Dr. Agneza Szabo imala je veći broj stručnih izlaganja na Hrvatskom radiju.

Također, svi kustosi Muzeja grada Zagreba imali su zapažen broj nastupa na Hrvatskom radiju u različitim emisijama i o različitim temama.

Kontakti s tiskom isto tako bili su česti, za sve programe i akcije uglavnom smo imali dobru promidžbu ("Večernji list", "Vjesnik", "Komunalni vjesnik").

14. ODRŽAVANJE I PREZENTACIJA DONACIJA GRADU ZAGREBU

Muzej grada Zagreba je ove godine u povodu obljetnica rođenja (120 god.) i smrti (70 god.) poznatoga hrvatskog i zagrebačkog arhitekta Viktora Kovačića obnovio i za javnost otvorio njegov stan - Zbirku, koju je Muzej grada Zagreba primio 1980. godine od Skupštine grada Zagreba na upravljanje.

Nakon višegodišnje zapuštenosti uspjeli smo ove godine djelomično sanirati krovšte (iduće godine predviđa se cjelovita sanacija), osvježiti prostorije, restaurirati namještaj, tekstil, sliku, dokumentaciju i posebice vrijedne tapete. Stan je vrednovan kao primjer kulture funkcionalnog stanovanja s početka 20. stoljeća. Za javnost je otvoren od 16. studenoga 1994. (Dan Zagreba) i to u zimskom periodu prema najavi, a poslije u uredovno vrijeme. Muzej je izdao i vodič po stanu (deplijan) uz biografske podatke o arhitektu V. Kovačiću (autor je N. Premerl).

15. OSTALO

Uza sve do sada navedene stručne i promidžbene poslove u kojima su sudjelovali djelatnici Muzeja grada Zagreba postoji još niz aktivnosti među kojima posebice želimo istaknuti rad sa strankama.

Rad sa strankama značajna je stavka kako u dnevnom tako i u ukupnom - godišnjem poslu kustosa u Muzeju grada Zagreba. Veliki broj stručnjaka, studenata, učenika i građana, novinara (HRT, dnevnog tiska) i, naravno, kolega iz srodnih ustanova koristi se našim fundusom i stručnim savjetima i pomoći kustosa.

Premda taj dio posla postaje sve opsežniji tako da ponekad "ugrožava" i reducira onaj najosnovniji redoviti posao ili pak rad na nekom projektu, mi nastojimo zadovoljiti "stranke" i pronaći obostrani interes u tome poslu. Posebice se to odnosi na HRT i tisak.